

I den Digtning, der har Ibsen til sin bedste og E. Brandes til sin vistnok simpleste Repræsentant, ender Helten gerne som Selvmordere. Det er symbolsk.

Det Folk, der varigt slutter sig til en saadan Livsanskuelse, vil ende paa samme Maade.“

A. J.

„Kvinden og Samfundet“ som Medlemsblad.

Paa dansk Kvinderaads Møde 17. Febr. vedtog man enstemmigt at antage „Kv. o. S.“ til Medlemsblad, hvilket blev tiltraadt af Bladudvalget ved dettes Møde d. 26. s. M.

De kvindelige Fagforeninger.

Fru Sofie Jensen, Formand for Linnedsyerskernes Fagforening er blevet valgt til Formand for Syerskernes Forbund, der omfatter Konfektions-, Korsets-, Handske- og Linnedsyersker.

Kvindelig Dygtighed officielt anerkendt.

Det er os en Glæde at kunne meddele vore Læsere, at Snedkermester, Frøken Kathrine Horsbøll, af Indenrigsministeriet er bleven udnævnt til Medlem af en særlig Patentkommission, hvis Formand er Professor ved Københavns Universitet, Dr. jur. V. Bentzon.

Paa Forespørgsel

meddeler vi, at de Telegrammer, der af Dansk Kvinderaad og Dansk Kvindesamfund sendtes Suzan Anthony lød saaledes i Oversættelse:

„Ærbødig Taknemlighed,
og
„Hilsen og Tak.“

Strejken endt.

I Torsdags genoptoges Arbejdet paa den Olesenske Fabrik. Det er saa sjældent, at Kvinder gør den Slags Vrøvl, at man sikkert kunde gaa ud fra, at det ikke heller denne Gang — som et Dagblad har fremsat — var lavet Strejke uden Grund. Vi forhørte os derfor hos Formanden for de kvindelige Trikotagesyere, Fru Olga Hansen, og fik følgende Oplysninger.

Det er sandt, at Priserne paa denne Fabrik er højere for de bedst lønnede Arbejder end paa andre Fabrikker,

men dog er de ikke høje nok til at tillade en Reduktion af indtil 40 pct. Sammensyerne, der er bedst betalte, tjener i Gennemsnit 15 Kr. om Ugen. Men foruden dette er der mange forskellige Slags Arbejder, der ogsaa betales forskelligt. Den laveste Pris betales for Gamaschesyning. Et Par lange Damegamascher, der med sine Laase etc. tager 2 à 3 Timers Arbejde er blandt andet lønnet med — 25 Øre.

Nu er jo Strejken endt saaledes, at Priserne er blevne udjævnedes. For Gamascher betales efter denne 40 Øre Parret. Derimod har Sammensyerne tilladt en lille Reduktion til Fordel for Besættningssyerne, saa at disse Arbejder nu lønnes lige o. s. v. Naar der er bleven sagt, at kun disse Trikotagesyere er i Fagforening, saa er det forkert.

Fagforeningen tæller 100 Medlemmer og af disse er 40 Arbejdere paa den Olesenske Fabrik. Strikkere og Maskere hører ikke til denne Fagforening.

Rettelse*).

En slem Sætterfejl har forleden (i Artiklen om kvindelige Læseforeninger) indsat en ukendt Dame til Velgørerinde for Kvindeforeningerne. Enhver kyndig vil dog have forstaaet, at man i Stedet for „Fru Marie Krarup“ skulde læse Fru Marie Røvsings kendte og højt skattede Navn.

*) Indsendt til Nr. 9 og forsinket.

Fra Holland.

(Af et privat Brev.)

Krigen i Transvaal foraarsager ogsaa her stor Elendighed. Der kommer ikke flere Diamanter fra Afrika og allerede i længere Tid har Tusinder af Mennesker i Amsterdam, hvor de store Diamantliberier findes, været fuldstændig brødløse. Der er allerede 3000 Diamantarbejdere uden Erhverv, og man frygter, at der om kort Tid vil blive yderligere 3 à 4000. Og denne Nød vil ikke ophøre før Krigen ender. Her gøres selvfølgelig Indsamlinger — i Utrecht er man endog gaaet fra Dør til Dør for at samle ind — men det forslaar ikke.

Med den store Elendighed for Øjnene faar man ret Blikket op for, hvor meningsløs, ja vanvittig, den nuværende Fordeling af Rigdommen er, og det forekommer én ret mærkeligt at høre rige Mennesker, der endogsaa i denne svære Tid intet nægter sig i Retning af Nydelse og Vellevenet, jamre sig over den store Nød der er.

Der er nu i Utrecht blevet oprettet en Læseforening for at meddele Kundskaber paa det sociale Omraade. Den vil arbejde for dette Maal ved at holde sociale Tidsskrifter, ved at samle et socialt Bibliotek og ved at lade afholde Foredrag om sociale Emner. Dens Farve er strengt neutralt og den vil

bevare denne ved at holde de mest yderliggaaende Elementer borte.

For almindelig Valgret gøres der i Vinter megen Propaganda. De radikale og Socialisterne har sluttet sig sammen for dette Formaal og de liberale *) har — hvad ingen ventede — gjort fælles Sag med disse. Mod disse slutter sig de konservative, d. v. Kalvinister, Katoliker og de kristelig-historiske (en Fraktion, der fremfor alt er vendt imod Katoliker og Socialister). Det socialdemokratiske Arbejderparti vil ogsaa indrømme Kvinden Valgret. Nu faa vi se, hvilken Udgang Valgene i 1901 vil faa.

I December Maaned har Andet Kammer vedtaget Loven om Ulykkestilfælde ved Arbejdet. Enhver Arbejdsgiver er derved forpligtet til at udbetale Arbejderen, der under Arbejdet bliver Invalid, en Pension, der kan naa op til 70 Proc. af Lønnen. Kontrollen sker ved Staten, og det er sikkert den bedste Lov paa det Omraade i Evropa.

Lige nu kommer Efterretningen om Cronjés Kapitulation. Vi er bedrøvede, oprørte derved. Vi tror endnu ikke, at England skal vinde endelig Sejr, men det kan jo ikke nægtes, at dets Chancer nu er betydeligt større. Vi tænker og taler ikke om andet end Krigen — Krigen.

Kvindelig Læseforening

afholdt Torsdag den 22. Februar sin aarlige Generalforsamling. For den talrige mødte Forsamling aflagde Formanden Beretning om Foreningens Status og Ledelse i det forløbne Aar. Indtægten havde været 16,007 Kr. 96 Øre og Udgiften 14,568 Kr. 22 Øre. Medlemsantallet var steget til 1481 og Bogudlaanet var som Følge heraf steget til 64,711 Bind i 1899 mod 52,127 Bind i 1898. Bogsamlingen var forøget med 812 Bind ny Litteratur og udgør nu over 17,000 Bind. Besøget paa Læsesalen havde i afvigte Aar været stærkt stigende; foruden ny Litteratur, dansk og fremmed, havde der været fremlagt 51 Dagblade og Ugeblade samt 57 forskellige Tidsskrifter, danske, norske, svenske, engelske, tyske og franske. Der var i Aarets Løb blevet afholdt 7 Foredrag og en Sommerfest paa Eremitagen i Anledning af Fru Magdalene Thoresens 80aarige Fødselsdag, ved hvilken Fru Thoresen udnævntes til Kvindelig Læseforenings Æresmedlem. Adskillige Gaver var tilkomne i Aarets Løb; særlig maa nævnes et Tilskud paa 200 Kr. fra de Spanjerske Legater til Oprettelse af 20 Fripladser for ubemidlede Kvinder i København og Frederiksberg. Efter at det fremlagte reviderede Regnskab var enstemmig godkendt, forhandlede flere paa Dagsordenen staaende Forslag.

Bestyrelsens første Forslag paa Dagsordenen var et ved ekstraordinær Generalforsamling sidste Foraar vedtaget Forslag om de kvindelige Akademikeres Optagelse i Kvindelig Læseforening paa billigere Vilkaar i de

*) I Holland er Regeringspartiet liberalt.

fire Studieaar — 6 Kr. i Stedet for 10 Kr. og 4 Kr. i Stedet for 6 Kr. I Følge gammel Hævd er Rusaaret kontingentfrit for Studenterne. Nævnte Forslag blev stærkt imødegaaet af Frk. C. Testman og flere, som sluttede sig til hende, hævde, at naar Kvindelig Læseforening ikke kunde indrømme nedsat Kontingent ogsaa for alle andre studerende, saa som vordende Almuelærerinder, Kunstnerinder, Handelskvinder, burde man ikke foretrække en bestemt lille Kreds som Akademikerne. Professorinde Plum og Formanden Frk. Alberti forsvarede Forslaget varmt og gjorde gældende, at naar man ved den ekstraordinære Generalforsamling havde tilbudt og givet samt nu ønskede endelig vedtagen nævnte Indrømmelse, skete dette i Erkendelse af, hvad andre Kvinder skyldte denne banebrydende dygtige unge Kreds, der kunde have megen Gavn af Foreningens righoldige Bogsamling, særlig dens Haandbøger og Leksika, medens Akademikerne til Gengæld vilde kunne tilføre Kvindelig Læseforening aandelige Værdier. Bestyrelsens Forslag faldt med 49 Stemmer mod 52. Det næste Forslag, Bestyrelsen havde fremme: at indrømme Akademikerne en Del af Foreningens Lokale gratis til Sammenkomster en Gang om Maaneden, vedtoges.

Sluttelig foretoges Valg af to Bestyrelsesmedlemmer, to Suppleanter og to Revisorer.

Frkn. cand. mag. M. Thiele og cand. mag. A. Vedel genvalgtes enstemmigt. Til Suppleanter valgtes Professorinde cand. mag. A. Lütken og Fru M. Casse; til Revisorer genvalgtes Geheimeraadinde Buch og Overretsassessor Andræ.

Stenografien.

Nu til Dags, da der skal være *Fart i alting*, er *Stenografien* — Hurtigskriften — ogsaa kommen i Mode, eller rettere sagt, det er en god gammel Ting, som er optaget paa ny for forhaabentlig ikke mere at gaa af Brug, Den er en meget gammel Videnskab. brugtes allerede af *Tiro* — Ciceros Slave — som optog dennes Taler ved sine selvopfundne stenografiske Tegn. Senere gik den af Brug, men dukkede op igen og vinder nu Aar for Aar flere Dyrkere.

Mange nærer den fejlagtige Mening, at det er meget vanskeligt at lære at stenografere. Tidligere kunde der være nogen Mening deri; men nu har man et System, der slutter sig nær til det i Tyskland meget brugte „Einigungs-System“, nemlig „Letfattelig dansk Stenografi“, tillempet for os danske af Hr. Rigsdagsstenograf Worm. Dette kan enhver lære — endogsaa *pr. Korrespondance* og paa meget kort Tid — fra 8 til 20 Timer. Selvfølgelig tager det saa endnu nogen Tid at opnaa den forønskede *Færdighed*; denne maa man faa ved daglig Øvelse.

Stenografien bruges nu paa en hel Del af vore Kontorer, og det vil forhaabentlig ikke vare længe, før den fordres af enhver Kontorist; i hvert

Med umættelig Begærlighed sørgede Grevinde Cosel for at skrabe Penge og Kostbarheder til sig, og den rundhaandede Fyrste betænkte sig end ikke paa at berøve Dresdnernes Stolt-hed „Das grüne Gewölbe“ dets Skatte for at tilfredsstille sin elskedes Ønsker. — At dette ikke tjente til at gøre Grevinden afholdt hos Folket, der netop i disse Tider sukkede under Byrden af de tunge Skatter, Krigsomkostningerne paalagde dem, er let forstaaeligt; dog tillagde man hende sikkert langt flere slette Handlinger og lave egoistiske Bevæggrunde, end der med Ret kunde tilskrives hende; thi med sin usædvanlig klare Forstand, sin sjældne Retfærdighedsfølelse og store Kærlighed til Kongen søgte hun ofte at raade og lede den let paavirkelige Fyrste til det gode. Men derved skaffede hun sig mange og farlige Fjender ved Hoffet, hvor enhver kun tænkte paa at berige sig selv og se paa sin egen Fordel, og i denne Hensigt ved Fornøjelser og Adspredelser søgte at afvende Kongens Tan-

ker saa meget som muligt fra Rege-ringssager. Da hun tilmed ved flere Lejligheder blandede sig i Statsanlig-gender, opvakte hun ydermere det Had imod sig, som Misundelsen alt havde tændt hos hendes Omgivelser ved Hof-fet.

Her pønsede man nu utrættelig paa at svække den Gunst, hun nød hos Friedrich August, og da den vankel-modige Konge vel ogsaa begyndte at føle Trang til større Frihed til sine Elskovsventyr end den, Grevinden, der med skinsyg Aarvaagenhed fulgte ham overalt, tilstod ham, lykkedes det dem efterhaanden at rokke ved hen-des Magt for tilsidst at opnaa, at hun i Unaade blev forvist til Slottet Pil-nitz, hvor hun holdtes i et Slags Fan-genskab. Paa alle Maader bearbejdede man nu Kongen for at overbevise ham om, hvor farlig Grevinde Cosel var for hans dyrebare Person, idet man endog beskyldte hende for at øve Trol-dom og Heksekunster med ham. Dette sidste var vel heller ikke ganske usandt, idet Grevinden i sin Fortvivlelse over

Tabet af Kongens Kærlighed, efter sigende i Pillnitz skal have søgt Om-gang med Zigeunere for om muligt ved disses kloge Raad og „Sympati-midler“ at vinde denne tilbage igen. Ministrene paaviste Kongen, af hvor stor Vigtighed det var for ham, at han fratvang Grevinden det Ægteskabs-dokument, hvori han i sin Tid havde paalagt sig saa bindende Forpligtelser over for hende.

Hverken Bønner eller Trusler kunde imidlertid bevæge Grevinde Cosel til at give Dokumentet fra sig; hun flygtede endog til Berlin, hvor hun mulig-vis har set Lejlighed til at skaffe det af Vejen, thi det fandtes trods alle Undersøgelser aldrig.

Fra Sachsen opfordrede man den prøjssiske Konge til at udlevere Gre-vinden; men han nægtede det. Paa en Rejse til Halle blev hun imidler-tid grebet af sachsiske Udsendinge og ført til Fæstningen Stolpen, hvor hun hensad som Fange til sin Død 1765.

Fra sit 36te Aar var denne ulykke-lige Kvinde død for Verden og hen-

slæbte i over 50 Aar sit Liv i et Fan-genskab, til hvilket man end ikke angav hende nogen Grund; uden fore-gaaende Undersøgelse eller Dom var hun for stedse berøvet sin Frihed, og de Bønskrifter, som hun flere Gange sendte Kongen, blev ubesvarede. I andre Kvinders Selskab glemte denne snart den en Gang saa højt elskede Grevinde Cosel.

Hun havde to Døtre og en Søn med Kongen, der sørgede faderligt for deres Fremtid. Begge Døtrene blev gifte med højtstaaende Adelsmænd, og Sønnen kom til at indtage en meget anset Stilling; men underligt nok gjorde disse intet for at udfri deres Moder af hendes sørgelige Fængsel; — mulig-vis har de slet ikke vidst, at hun overhovedet levede, thi man søgte med Flid at hemmeligholde alt, hvad der vedrørte Grevinde Cosel og hendes Fængsling. —

Ida Wennerberg-Hansen.